

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

III. Qua ratione Prædestinatio se habeat ad Præscie[n]tia[m],
Dilectione[m], Electione[m] Prouidentia[m]; an sit huius pars, & qualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

homines quosdam ordinat ac dirigit in beatitudinem supernaturalem per media supernaturalia re ipsa consequendam. Putat enim ipse pun. 2. Propositum quoque intellectus actum esse. Sed in qua re nil opus est diutius immorari.

27

Obijci potest. Si Prædestinatio est actus internus diuinæ mentis, ut hæcenus explicatum est, ergo verè dici potest, Deus est Prædestinatio; quo modo verè dicimus, Deum esse sapientiam, suumque intellectum & voluntatem, ex disp. 2. quæst. 2. dub. 7. Id autem negat Ecclesia Lugdunensis lib. contra Ioannem Erigenam Scotum tom. 2. auct. SS. Patrum pag. 1068. cum ait: *Nec aliquis unquam tam absurde & importune contentiosus fuit, ut Deum omnia disponentem, diceret esse dispositionem; omnia gubernantem diceret esse gubernationem; omnia ordinantem diceret esse ordinationem. Putamus, quod nec omnia prædestinanda prædestinantem, quisquam dixerit esse prædestinationem. Cum hæc omnia, sicut iam diximus, id est dispositio, gubernatio, ordinatio, prædestinatio, magis ad opera, vel ad operationem creatoris referenda intelligantur. Respondeo concedendo sequelam, loquendo de rigore verborum præcisè; quia reuera prædestinatio per se solum dicit actum internum in Deo; nec aliquid per se ponit in creaturis, ut expresse etiam docet Sancti Thomas hic quæst. 23. artic. 2. in quo differt à gubernatione, & dispositione apud eundem; neque Ecclesia Lugdunensis eum modum loquendi improbat, ut falsum, sed vt nouum, & quo Scotus ille ad quandam sui erroris defensionem abusus est, vt ibidem subiungitur.*

D V B I V M III.

Qua ratione Prædestinatio se habeat ad Præscientiam, Dilectionem, Electionem, Prouidentiam; & an sit huius pars, & qualis.

S. Thomas 1. p. q. 23. a. 1. 2. 4.

1

Postquam dubio præcedente naturam Prædestinationis absolutè & secundum se considerauimus, sequitur, ut explicationem eius comparare etiam, & cum respectu ad alia, cū quibus nonnullam habet affinitatem, instituamus; quando comparata hæc notitia ad distinctam ipsius prædestinationis cognitionem non parum confert. Sunt autem præter librum vitæ, de quo dub. seq. quatuor, cum quibus, ob affinitatem quandam, & similitudinem naturæ, comparari potest prædestinatio; quæ ferè etiam attingit S. Thomas hic q. 23. a. 1. 2. & 4. nimirum Præscientia, Dilectio, Electio, Prouidentia, de quibus ordine quod nobis videretur, sequentibus assertionibus, exponim⁹.

2

Assertio I. Præscientia latius patet quam Prædestinatio; & quamuis vno quodam sensu dici possit genus ad Prædestinationem; alio tamen sensu plane est extra essentiam Prædestinationis; siue vt quiddam præsuppositum ad Prædestinationem; siue etiam vt quiddam ea posterius. Sequi-

tur ex dictis præcedente dubitatione, nec est de hac assertionem vlla specialis controuersia. Probat & declaratur ordine quoad singulas partes. Primam enim frequentissimè tradunt SS. Patres, quando de prædestinatione agunt: qui eandem, etiam omnes causam assignant, quod præscientia sit etiam malorum, scilicet culpæ, prædestinatio verò bonorum tantum. S. Leo epist. 9. ad Petrum Antiochenum: *Credo, inquit, Deum prædestinasse solum bona; præsciuisse vero bona malaque*: Anthor hypognostici lib. 6. *Non omne, inquit, quod præscit, Deus prædestinat. Mala enim tantum præscit, & non prædestinat. bona verò & præscit, & prædestinat.* Similia habent Concilium Atrouicanum II. can. 25. Concilium Valentinum sub Lothario, Prosper, resp. ad obiect. 14. & 25. Gall. ex S. Augustino lib. 1. de prædest. cap. 10. Fulgentius lib. 1. ad Monimum sub fin. Nec dissentit Anselmus opusc. de concord. præscient. & prædestinat. capit. 2. vbi ait, *Prædestinatio non solum bonorum est, sed malorum potest dici.* Is enim seipsum explicat, loqui de malis, in quantum entia, seu actus positui sunt, vt dictum disputat. 2. quæstio. 10. dub. 6. *Quare etiam Ecclesia Lugdunensis lib. aduersus Ioannem Erigenam Scotum tomo 2. Auctor. Sanctorum Patrum pag. 1066. eiusdem Ioannis propositionem, Præscientiam & prædestinationem vnum idemque esse, damnat his verbis: Nos autem, repudiato huius uouitatis errore, teneamus certissimam & firmissimam fidei regulam: & DEO adiuvante fideliter discernamus, aliquando dici præscientiam, quæ omnino prædestinatio esse non possit.* Id quod ibidem pluribus persequitur & demonstrat.

3

Et ratio huius discriminis est manifesta. Quia præscire generatim & absolutè solum dicit notitiam, non autem approbationem & causalitatem in cognoscente, respectu obiecti cogniti; prædestinatio autem, cum sit scientia practica & approbationis, respectu termini prædestinati, dicit & includit etiam approbationem, & causalitatem eiusdem in prædestinante: *DEVS* autem peccata omnia ab æterno quidem nouit, adeoque præscit, sed non approbat, neque causat, vt dictum disput. 2. quæst. 8. & 10. cum de obiectis diuinæ scientiæ & voluntatis ageremus: quare etiam peccata ab eo non prædestinari dictum dub. 6. q. 10.

Atque hæc ratio sufficienter ostendit, præscientiam latius patere, quam Prædestinationem, si præscientia accipitur pro scientia visionis, quasi speculatiua, qua *DEVS* ab æterno nouit omnia, quæ futura essent. At verò si præscientia accipitur pro scientia approbationis, qua *Deus* bona solum, non autem peccata scire dicitur; iuxta illud, *Nescio vos*, &c. quo modo etiam in definitione prædestinationis accipi dixim⁹ dub. præced. ratio illa non procedit; sed est tamen nihilominus alia eiusdem rei ratio: nimirum quod præscientia hoc modo accepta respicit omnem prorsus effectum Dei, qui non potest non esse bonus: Prædestinatio autem eum solum, qui propriè spectat & ordinatus est ad salutem electorum, vt dictum dub. 1. & fusius dicitur quæst. seq.

Secundo vero Præscientiam aliquo sensu esse genus ad Prædestinationem, patet ex dictis. Potest enim accipi Præscientia pro æterna scientia approbationis; quæ est ad genus prædestinationem: & ita accipi ab Augustino in definitione Prædestinationis diximus dub. præced. in fin. Eodem modo accipi videtur ab Apostolo Rom. 8. v. 29. *Quos præsciuit & prædestinavit, &c.* Et rursum Roman. 11. v. 2. cum ait: *Non repulit Deus plebem suam, quam præsciuit.* Accipitur enim hic præscientia non pro præscientia visionis; hæc enim etiam ad malos & reprobos pertinet: sed pro præscientia practica approbationis, vt pluribus dicitur quæst. 5. dub. 5.

Tertio Præscientiam alio sensu esse extra essentiam Prædestinationis, &c. facile probatur ex dictis dub. præced. Si enim accipitur præscientia pro scientia conditionata futurorum, hæc planè præsupponitur ad prædestinationem; vt dictum ibidem assert. 1. In quem sensum etiam accipio, quod S. Thomas in 3. p. q. 1. a. 3. ad 4. ait: *Prædestinatio præsupponit præscientiam futurorum.* Si vero accipitur pro scientia visionis absoluta, ea sequitur essentiam prædestinationis; neutro autem modo est de essentia prædestinationis, vt dictum ibidem assert. 3. & 7. Atque hæc de præscientia; ex quibus multa dicta Scripturæ & SS. Patrum explicari possunt, in quibus variè de præscientia ad Prædestinationem comparata loqui videntur.

Assertio II. Prædestinatio diuina secundum rationem nostram supponit tum Electionem, tum Dilectionem; Electio vero dilectionem. Est expressa assertio S. Thomæ hic q. 23. art. 4. vbi ait: *Dicendum, quod Prædestinatio secundum rationem præsupponit electionem; & electio dilectionem.* Idem tradunt Albertus, Vdalricus, Alensis, apud Dionysium in 1. dist. 41. q. 2. qui refert quidem etiam Altisiodorensem & Bonauenturam; sed non ad hoc propositum. Idem etiam docet Durandus in 1. d. 41. q. 1. saltem de Prædestinatione & Electione. Eandem assertionem tradunt omnes Thomista; & sequuntur plerique recentiores, præsertim Gregorius de Valentia hic q. 23. punct. 2. Suarez lib. 1. de prædestin. cap. 11. Neque respicit etiam eam doctrinam Vasquez; sed explicare conatur disp. 89. cap. 12. num. 111. Aureolus tamen in 1. d. 41. q. 1. art. 3. nescio qua ratione hunc ordinem potius constituendum censet, vt primum sit electio, deinde destinatio siue prædestinatio, denique dilectio: vbi simul male etiam sentit, hos actus solum dicere & denotare in Deo voluntatem signi, seu denominationem ab operatione externa transeunte præuisa; quod plane est falsum, vt in genere de attributis diuinis q. 2. & speciatim de scientia & voluntate Dei dictum quæst. 8. & 10. Sed nec Molina 1. p. q. 23. art. 2. disp. 2. & art. 4. disp. 1. memb. 2. & 8. eum ordinem à S. Thomæ assignatum videtur agnoscere. Verum quia modus hic loquendi ab antiquis Scholasticis communiter receptus est, libenter eum equidem retineo. Neque dubium est, quin per electionem hoc loco S. Thomas, & veteres Scholastici, intellexerint electionem etiam ad gloriam; vt rectè etiam notarunt Gregorius de

Valentia, & Suarez, & inferius ex verbis S. Thomæ patebit; licet obstat Vasquez loc. cit.

De cætero vero, quo modo modus ille loquendi intelligendus sit, variè variè explicant; prout, nimirum de ipsa prædestinationis essentia variè sentiunt. Et est hac in re duplex difficultas; prima, quomodo dilectio & electio respectu eiusdem obiecti & termini, tanquam duo distincti actus ponantur; cum potius videantur esse idem actus, sola habitudine & denominatione extrinseca à se inuicem differentes; vt etiam inter homines videre est. Vna enim & eadem amici dilectio in eo, qui sibi ex multis certum quendam amicum diligendum censuit, est etiam electio. Nam dilectio dicit relationem ad obiectum absolute sumptum; electio vero dicit habitudinem ad idem comparatè spectatum; diligitur enim aliquid etiam si solum sit; non autem eligitur, nisi vnum ex multis.

Ad hoc breuiter respondeo cum Suarez lib. 1. de prædest. cap. 11. n. 9. S. Thomam nunquam dicere, dilectionem & electionem esse plures actus in Deo; sed eas tamen ratione distingui, ad explicandas duas diuersas habitudines eiusdem actus ad obiectum. Ideo vero dilectio prior dicitur secundum rationem, quam electio, quia habitudine cuiuslibet actus ad obiectum secundum se absolute spectatum, est intrinseca & principalior in actu, magisque simplex, ac minus concreta, quam habitudo actus ad idem obiectum comparatè sumptum. Quia ergo dilectio respicit obiectum, siue subiectum cui, absolute, & secundum se; electio vero per comparationem ad alios, quibus dilectus anteponitur; idcirco prior ratione, est dilectio, quam electio, etiam in ordine ad eundem terminum, puta gloriam, vt dicitur. Quæ explicatio sumitur etiam ex Alberro, & ipso S. Thomæ loc. citato. Atque ita patet posterior pars assertionis.

Altero vero & maior difficultas est, quomodo Prædestinatio supponat secundum rationem tam electionem, quam dilectionem, vt in priore parte assertionis dictum. Nam si Prædestinatio est in voluntate, tum vel est illa ipsa electio ad gloriam saltem inadæquatè; aut certe iuxta eos, qui electionem ad gloriam posteriorem faciunt præparatione mediourum, erit posterior prædestinatio. In cuius proinde etiam rei explicatione mirificè se torquet Vasquez loc. cit. Secundum eos vero, qui prædestinationem in intellectu collocant, par videtur difficultas, nisi vel dicatur, Electionem esse de fine, prædestinationem solum de medijs, vt exposuit Durandus loc. cit. aut nisi hæc duo simul admittantur; primum est, Prædestinationem esse actum imperij, qui subsequitur electionem mediourum, quod nos dub. præced. reiecit. Alterum est, Electionem ad gloriam, priorem esse prædestinatione non solum ipsius gloriæ, sed etiam mediourum. Hac enim ratione Caietanus & Thomista hic a. 1. communiter dictum illud S. Thomæ interpretantur, vt per electionem significetur absoluta electio ad gloriam; per prædestinationem actus Imperij, eandem electionem liberamq; voluntatis dilectionem erga electum supponens

quam etiam sententiam S. Thomæ hoc loco admodum conformem esse dubio præcedenti diximus.

9 Quod ex ipsius etiam verbis & ratione, quam assertioni subiungit, ulterius confirmatur citat. art. 4. cum ait: *Ratio est. Quia Prædestinatio est pars providentia. Providentia autem, sicut & prudentia, est ratio in intellectu existens, præceptiva ordinationis aliorum in finem. Non præcipitur autem aliquid ordinandum in finem, nisi præexistente voluntate finis. Unde prædestinatio aliorum in salutem æternam præsupponit secundum rationem, quod Deus illorum velit salutem. Ad quod pertinet dilectio & electio.* Quibus verbis palam est, S. Thomam per salutem dilectione & electione volitam tanquam finem intellexisse salutem æternam siue gloriam, quicquid reluctetur Vasquez loco citato. Et quia simul indicat, Electionem ad gloriam respectu Prædestinationis habere se per modum intentionis, non obscure indicat, electionem ad gloriam secundum rationem priorem esse ordinatione mediorum ad eandem.

10 Sed his non obstantibus, breuiter dico, etiam iuxta nostram sententiam, qui Prædestinationem in actu Imperij constitutam non existimamus, rectè dici, eam secundum rationem esse posteriorem Electione. Quia Prædestinatio consistit in illa scientia approbationis, per quam DEVS aliquos efficaciter ordinat ad vitam æternam, per certa media consequendam: scientia autem illa approbationis talis est, & dicitur, per extrinsecam denominationem, ab actu voluntatis efficaciter ipsam, eiusque obiectum, approbante & volente, ut dictum dubio præcedenti, quæ actus voluntatis, cum in præsentia sit ipsa voluntas efficax conferendi gloriam, seu perducendi ad gloriam per certa media, nihil aliud est, quam ipsa dilectio & electio eiusdem ad gloriam. Quoniam igitur omnis denominatio extrinseca supponit formam denominantem, eademque proinde secundum rationem posterior est, rectè dicitur Prædestinatio supponere dilectionem & electionem ad gloriam; & utraque secundum rationem posterior esse.

11 Obijcies. Scientia simplicis intelligentiæ, non est posterior, secundum rationem, libera Dei dilectione & electione: at vero Prædestinatio iuxta nostram sententiam ex dubio præcedenti spectat ad scientiam simplicis intelligentiæ: Ergo non potest esse secundum rationem posterior electione & dilectione ad gloriam. Respondetur, maiorem esse veram, si loquamur de scientia simplicis intelligentiæ nudè secundum se spectata, falsam, si sermo sit de illa, prout accedente libera diuinæ voluntatis determinatione & approbatione, est & dicitur scientia approbationis; qua solum ratione formaliter est prædestinatio, ut dictum dubio præcedenti & pluribus explicatum disputat. præcedenti, quæstio, 10. dub. 4.

12 Ex quibus nunc satis probata & explicata manet assertio: cui bene consentiunt ea, quæ de ea-

dem re docet Richardus in 1. d. 4 r. a. q. 2. ubi querit, quomodo differant scientia, præscientia, providentia, prædestinatio, propositum, dispositio, & electio; & respondet: [Quamuis ista in Deo realiter sint idem, tamen differunt secundum rationem & connotata. Scientia enim Dei est certa cognitio omnium, præteritorum, presentium, &c. Præscientia verò est respectu futurorum tantum; respectu tamen bonorum & malorum. Providentia est præscientia practica respectu futurorum, &c. bonorum principaliter, &c. & malorum propter bona, &c. Prædestinatio vero est providentia non respectu quorumcumque futurorum, sed respectu saluandorum in gloria; & Reprobatio est providentia respectu damnatorum interminabili pena. Sic ergo vides, quod prædestinatio est providentia, & providentia est præscientia, & præscientia est scientia, sed non convertitur, &c. Prædestinatio autem & Reprobatio includunt propositum voluntatis diuinæ, &c. Propositum vero est actus volendi, tam respectu futurorum agendorum, quam permittendorum, &c. Electio vero super propositum addit discretionem electi à suo contrario, &c. Dispositio vero formaliter videtur dicere coniunctim propositum & cognitionem.] Ita Richardus.

Ex his vero colliguntur ista. 1. S. Thomam aliosque Scholasticos, quando dixerunt, quod prædestinatio præsupponat electionem, & electio dilectionem, locutos esse de electione & dilectione efficaci ad gloriam. 2. Prædestinationem proinde, Electionem, & Dilectionem ex parte obiecti siue subiecti Cui; vel etiam termini, seu obiecti quod, non differre; quandoquidem eidem personæ eadem bona destinant aut volunt. Sicut enim prædestinatio est ad gratiam & gloriam, ita etiam dilectio & electio; nec nisi respectu prædestinati; loquendo de finali dilectione, de qua hic est sermo. 3. Non ideo tamen esse idem aut eundem actum; sed prædestinationem esse actum ratione distinctum tam à dilectione, quam ab electione; cum Prædestinatio in recto tantum sit actus intellectus; licet in obliquo connotet necessario actum voluntatis, ut superius explicauimus: uterque autem ille (tam dilectio scilicet, quam electio) in recto sit actus voluntatis, præsupponens quidem actum intellectus, essentialiter tamen in suo conceptu eundem non magis inuoluens, quam odium, desiderium, aut similes actus voluntatis, inuoluant actum intellectus. 4. Tantum abesse, ut hæc doctrina, quæ prædictam subordinationem inter Prædestinationem, & Electionem, siue Dilectionem statuit, faueat aut patrocinetur prædestinationi ad gloriam ex præiis meritis, ut potius non sine difficultate cum ea possit conciliari, ut ex S. Thoma ac Thomistis dictum, & apud ipsum Vasquez loc. cit. videre est: nedum ut absolutè decretum dandi gloriam non præiis meritis idcirco nouum, ac totidem auctoribus aduersarium sit, quotquot docuerunt, Deum prius secundum rationem aliquos dilexisse &

elegisse.

elegisse ad gloriam, quam prædestinasse, ut suo loco magis patebit.

14 Assertio III. Prædestinatio est quidem pars quædam Prouidentia, at non proprie subiectiua; sed potius integralis aut potentialis. Prima pars est communis Doctorum, contra Aureolum in 1. dist. 41. quæst. 1. art. 3. existimantem, Prouidentiam esse in intellectu, prædestinationem in voluntate. Eandem assertionis partem sæpe tradit S. Thomas hic quæst. 23. præsertim art. 1. ubi ait: *Sic patet, quod prædestinatio, quantum ad obiecta, est quædam pars prouidentia.* Et art. 2. *Prædestinatio est quædam pars prouidentia.* Et artic. 4. *Prædestinatio est pars prouidentia.* Idem docet S. Thomas in 1. d. 40. quæst. 1. art. 2. & de verit. quæst. 6. art. 1. & alij Doctores citat. d. 40. Ratio patet. Quia sicut Prouidentia est ordinatio cuiuscunque rei in suum finem; ita etiam Prædestinatio ordinat creaturas quasdam intelligentes in finem supernaturalem.

15 Secundam partem tradunt Caietanus hic q. 23. a. 1. Suarez lib. 1. de prædest. c. 18. Vasquez disp. 87. c. 5. n. 24. significat etiam Gregorius de Valentia q. 23. punct. 1. & fauet S. Thomas tum hic locis cit. in quibus fere non nisi cum particula diminuentis ait, prædestinationem esse aliquam partem prouidentia: tum in cit. 1. d. 40. ubi ait: *Prædestinationem esse quendam modum prouidentia; sed addere aliqua specialia super eam:* etsi contrarium doceant idem S. Thomas q. 6. de verit. a. 1. Durandus in 1. d. 40. quæst. 1. Capreolus quæst. vn. a. 1. Marfilus in 1. q. 41. a. 1. qui asserunt. Prædestinationem esse partem subiectiuam, & speciem prouidentia eo modo, quo species & genus in diuinis perfectionibus locum habere potest.

Et quamuis, ut rectè notat Vasquez, non multum referat, hoc vel illo modo loqui, probatur tamen assertio. Tum quia non solemus absolute dicere esse plures prouidentias in Deo; sed potius vnã omnibus prouidentem; sicut est vna ars, vna sapientia in Deo, ex dictis quæst. 8. dub. 1. sicut etiam vna dicitur philosophia, complectens plures non species, sed partes quasi integrales, eiusdem, ut Physicam, Mathematicam, &c. Tum quia Prædestinatio, licet in plerisque conueniat cum prouidentia, & vero nihil perfectionis sit in prouidentia, quod non etiam habeat Prædestinatio, nihilominus tamen vendicat sibi aliquid proprium, quod non solum est de ratione prouidentia in communi, hoc enim habet quælibet species respectu generis; sed quod Prouidentia ipsi nullo modo conuenit: quia prouidentia omnis supponit subiectum, cui prouidetur, nec vnquam dici potest, per prouidentiam prouideri existentiam subiecto, cui prouidetur, ut dictum quæst. præced. dub. 2. at vero Prædestinatio ad ipsam etiam subiecti seu personæ prædestinatæ existentiam terminatur, ut dicitur quæst. seq. Idem de prima præordinatione finis dicendum, ex dictis ibidem. Superaddit ergo Prædestinatio aliquid prouidentia, quod non tantum est extra rationem communem prouidentia; sed quod etiam rationi eius communi, quodammodo aduersatur, eamque in aliam rationem quasi specificam trans-

fert: sicut ternarius addendo aliquid binario, scilicet vnitatem, transfert binarium in aliam speciem numeri.

16 Et ob priorem rationem vocatur prouidentia pars quasi integralis ex parte obiecti; seu ut loquitur Caietanus, *pars obiectiua* prouidentia: ob posteriorem, vocari potest pars quasi eius potentialis: sicuti Iustitia pars potentialis est & à Theologis dicitur Religio, Pietas, Observantia, &c. nimirum quia etsi in plerisque cum ea conueniant magnamque proinde cum illis affinitatem habeant; ab eius tamen ratione essentiali non nihil deficiunt. Ita etiam Prædestinatio à ratione prouidentia non nihil digreditur, non quidem proprie deficiendo, sed potius eam ultra capacitatem & exigentiam eius perficiendo. Quae de causa etiam licet Prouidentia simpliciter & absolute latius pateat, quam Prædestinatio, eamque excedat, quia nimirum est de omni subiecto siue obiecto Cui, de quo est prædestinatio, ac simul de alijs omnibus rebus creatis, de quibus prædestinatio non est: nihilominus tamen ex parte termini seu obiecti quod, vicissim etiam secundum quid à Prædestinatione exceditur: quia nimirum hæc ad ipsam etiam subiecti prædestinati existentiam fertur; quam tamen prouidentia supponit, ut dictum.

DVBIVM IV.

Quid est qualis sit liber vitæ, & quomodo ad Prædestinationem se habeat.

S. Thomas 1. p. q. 24. a. 3.

1 Librum vitæ, de quo sæpe in Scripturis fit mentio, aliquam cum Prædestinatione affinitatem habere, indubitatum est; imo nonnulli ita loquuntur, quasi idem sit, quod Prædestinatio; quare licet S. Thomas peculiari quæstione de hac re agat, nimirum quæst. 24. materiam de Prædestinatione subsequente; commode ea tamen velut appendix quædam & complementum huius quæstionis, in qua de natura & essentia prædestinationis agitur, pertractatur; quam proinde ex ipso S. Thoma sequentibus assertionibus ita breuiter explicamus.

Assertio I. Liber vitæ non est ipsa Prædestinatio diuina; sed memoria & cognitio illius, seu noticia, qua Deus firmiter retinet, & nouit, se aliquos ad vitam prædestinasse. Ita S. Thomas citat. quæstion. 24. artic. 1. in corp. & ad 4. & est communis Doctorum: etsi glossa in illud Psalmi sexagesimi octauis, *Deleantur de libro viventium, cum prædestinatione, confudisse*, videatur, cum ait, *Liber iste est noticia Dei, qua prædestinavit ad vitam, quos præsciuit*, quæ verba tamen S. Thomas ad 4. pro se citat & intelligit. Ratio est, Quia etsi liber vitæ aliàs etiam in Scriptura significet ipsum librum Scripturæ sacræ, quia tradit modum ac rationem consequendi

vitam.